

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року №384
(у редакції наказу Міністерства
освіти і науки України
від 05 червня 2013 року №683)

Форма № Н – 3.04

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА**

Кафедра Міського будівництва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ»

напрямок підготовки «Геодезія, картографія та землеустрій»

(Шифр за ОПП ПО-21)

*інститут, факультет, відділення Харківський національний
університет міського господарства імені О. М. Бекетова, факультет -
містобудівний, денне та заочне відділення*

Харків
ХНУМГ
2014 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **«Основи планування територій»** для студентів 3 курсу за напрямом підготовки «Геодезія, картографія та землеустрій».

Розробник: доцент, к. арх. М. В. Губіна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) Міського будівництва.

Протокол № 3 від «01» листопада 2013 року.

Завідувач кафедри (циклової, предметної комісії) Міського будівництва:
В. Т Семенов

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –1.32	Галузь знань 6.080101, ГІС	<u>Нормативна</u> (за вибором)	
	Напрямок підготовки «Геодезія, картографія та землеустрій»		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): Геоінформаційні системи	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Функціонально-планувальна організація територій		Семестр	
Загальна кількість годин - 72		-й	2-й
		Лекції	
		-	30 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – ½ ак. Год (1 год) самостійної роботи студента – 30/16	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Практичні, семінарські	
		15 год.	0- год.
		Лабораторні	
		0- год.	0- год.
		Самостійна робота	
		-	-
		Індивідуальні завдання, у тому числі - 15 год.	
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0.8

для заочної форми навчання – 0.5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: містобудівних умов задля функціонально - планувальної організації територій.

Завдання: вивчення методів формування територій під забудову різного призначення у різноманітних містобудівних ситуаціях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні теоретичні поняття, положення та нормативно - законодавчі вимоги і рекомендації згідно завдань дисципліни.

вміти: оцінити ситуацію за різноманітними ознаками, проаналізувати вихідні дані та розробити проектну модель ФПО території у конкретних умовах з застосуванням та оцінкою альтернативних проектних рішень.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.1. Функціонально - планувальні методи планування середовища (система «Місто»).

Тема 1. Поняття містобудування. Види населених місць, класифікація за різними ознаками.

Тема 2. Розселення населення та система населених місць;масштаби та рівні планування.

Тема 3. Природно - кліматичні фактори та їх вплив на розподіл територій з різних ознак.

Тема 4. Поняття функціонального зонування територій та умови формування зон Освоєння резервних та територій з особливими ознаками Екологічний фактор у якості впливового на освоєння територій.

Тема 5. Генплан міста та інші ієрархічні рівні міського планування.

Тема 6. Формування планувальної структури міста.

Тема 7. Сельбищні території та планування масової багатоповерхової забудови.

Тема 8. Особливості та вимоги планування малоповерхової забудови.

Тема 9. Система центрів великих міст.

Тема 10. Промисловість, промзони і підприємства, умови та вимоги до їх планування.

Тема 11. Поняття рекреацій міста, класифікація міст відпочинку, вибір територій та умов формування.

Змістовний модуль 1.2. Формування соціальної та інженерно - транспортної інфраструктури міста.

Тема 12. Соціальна інфраструктура, її рівні та комплекс обслуговування населення.

Тема 13. Вулично - дорожня мережа та міський транспорт.

Тема 14. Зовнішній транспорт та його території.

Тема 15. Формування територій та об'єктів інженерної інфраструктури.

Теми, які виділені * рекомендовані для самостійного вивчення

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 72											
	денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Типологічні задачі розташування територій з різних ознак												
Змістовий модуль 1.1. Функціонально- планувальні методи формування міського середовища (система « Місто»)												
Тема 1. Поняття містобудування. Види населених місць	2	2	-	-	-		0.5	-	0.5			
Тема 2. Розселення населення та система населених місць. Класифікація за ознаками	2	2	-	-	-		-	-				
Тема 3. Природно-кліматичні фактори та їх вплив на розподіл території з різних ознак	6	2	4	-	-		0.5	-	0.5			
Тема 4. Поняття функціонального зонування територій та умови формування зон. Освоєння резервних територій та екологічний фактор	4	2	2	-	-		0.5	-	0.5			
Тема 5. Генплан міста та інші рівні територіального планування	3	2	1				0.5	-	0.5			
Тема 6. Формування планувальної структури міста	3	2	1				1	1	-			
Тема 7. Сельбищні території та планування масової багатоповерхової забудови	3	2	1				1	0.5	0.5			
Тема 8. Особливості та вимоги планування багатоповерхової забудови	3	2	1					-				

Продовження табл.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 9. Система центрів великих міст	3	2	1						-			
Тема 10. Промисловість, промзони, підприємства. Умови та вимоги до їх планування	3	2	1				0.5	0.5	-			
Тема 11. Поняття рекреацій міста, класифікація міст відпочинку, вибір територій	3	2	1				0.5	-	0.5			
Разом за змістовим модулем 1.1	35	22	13				5	2	3			
Змістовий модуль 1. 2. Формування соціальної та інженерної інфраструктури міста												
Тема 12. Соціальна інфраструктура її рівні та комплекс обслуговування населення	2	2	-	-	-		-					
Тема 13. Вулично - дорожня мережа міста та міський транспорт	3	2	1				0.5	-	0.5			
Тема 14. Зовнішній транспорт та його території	3	2	1				0.5	-	0.5			
Тема 15. Формування територій та об'єктів інженерної інфраструктури	2	2	-									
Разом за змістовим модулем 1.2.	10	8	2	-	-		1	-	1			
Усього годин	45	30	15			6	1	-	1			
ІНДЗ (самостійна)			-	-			11		-	-	-	
Усього годин	53	16	16				17	2	4			

5. Теми семінарських занять (не передбачені навчальним планом)

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Комплексний аналіз територій	2
2	Факторна оцінка проектних рішень	2
3	Збір вихідних даних до проекту. Розрахунки	1
4	Земельний фактор. Класифікація земель та територій	2
5	Ескізування організації територій з функціональних ознак	2
6	Оцінка функціонально - планувального потенціалу житлового утворення	2
7	Аналіз територій з екологічних ознак та розміщення промтериторій	2
8	Трасування вулиць та доріг	2
	Загалом	15

7. Теми лабораторних занять (не передбачені навчальним планом)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система центрів великого міста.	2
2	Рекреаційні території та місця відпочинку.	2
3	Формування територій та об'єктів інженерної інфраструктури	2
	Разом	6

9. Індивідуальні завдання

Розрахунково-графічна робота.

10. Методи навчання

Упродовж семестру у навчальному процесі застосовуються такі методи роботи:

- *дидактичний* - викладання основних понять та положень теорії навчального курсу у вигляді лекцій та окремих практичних занять;
- *практичний* – мета якого засвоєння теорії у вигляді умінь, навичок та прийомів у конкретному проектуванні у межах практичних занять;
- *самостійної роботи* - у вигляді знайомства студента з рекомендованою нормативною та теоретичною літературою та наступної роботи над проектними рішеннями з розпланування територій у індивідуальному порядку;
- *пошуковий* (творчий метод) - полягає у узагальненні та пропонуванні альтернативних рішень на основі врахування різноманітних критеріїв оцінки задля досягнення оптимального результату.

11. Методи контролю

Результативність роботи студента протягом семестру досягається за рахунок контролю :

- розуміння теоретичного матеріалу та ступеня його засвоєння;
- розуміння методології вирішення розглянутих проблем у дисципліні;
- ступеня практичних навичок на обумовленій теоретичній базі;
- ступеня самостійності у вирішенні проблем та пошуком оригінальних рішень;
- рівня обізнаності у запропонованому титулі бібліографії з курсу;
- умінь впроваджувати розрахункові та графічні навички;
- умінь оцінювати та аналізувати ситуації за критеріальними ознаками та характеристиками;
- володіння системно – структуровим методом у пошуку проектних рішень та знанням логістики.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1.1					Змістовий модуль №1.2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
5	5	10	10	10	10	5	5	60%

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Приклад за виконання курсового проекту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 5 %	до 15 %	до 5 %	20%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Губіна М. В. Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Основи управління територіями» для студ. 3 курсу спец. ГІС – Х: ХНАМГ, 2013- с. 18.

2. Губіна М. В. Основи управління територіями. Конспект лекцій – Х: ХНАМГ, 2012- с. 58.

14. Рекомендована література

Базова

1. Губина М. В. Градостроительный менеджмент и мониторинг –К:, Вири-Р, 2002- С. 243

2. Губина М. В. Формування жилої забудови у містах – К:, ВІПОЛ, 1994- С. 147

3. Безлюбченко О. С., Завальний О. В. Урбаністика – Х:, ХНАМГ, 2002- С. 208

4. Степанов В. К., Великовский Л.Б., Тарутин А.С. Основы планировки населенных мест – М:, Высшая школа, 1985- с. 190

Допоміжна

1. Осітнянко А. П. Планування розвитку міста – К:, КНУБА, 2005 – С.348

2. Ключниченко Є. Є. Реконструкція жилої забудови (техніко- економічні обґрунтування) – К:, КНУБА, 2000- С.248

3. Бранч М. Проектирование городской среды – М:, Стройиздат, 1979 – С. 140

15. Інформаційні ресурси

1. INTERNET – ресурси

2. Репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова

Примітки:

1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.

2. Розробляється лектором. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри (циклової комісії), у раді (методичної комісії) факультету (навчального закладу), підписується завідувачем кафедри (головою циклової комісії), головою ради (методичній комісії) і затверджується проректором (заступником директора) вищого навчального закладу з навчальної роботи.

3. Формат бланка А4 (210×297 мм.).

Директор департаменту вищої освіти

Я. Я. Болюбаш

Навчальне видання

Робоча програма навчальної дисципліни

«Основи планування територій»

напрямок підготовки «Геодезія, картографія та землеустрій»

Розробник: **ГУБІНА** Марія Володимирівна

В авторській редакції

Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гаврилiна*

План 2014, поз. 29 б

Підп. до друку 29.01.2014 р.

Друк на ризографі

Тираж 1 пр.

Формат 60х84/16

Ум. друк. арк. 0,3

Зам. № 9594

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК №4705 від 28.03.2014 р.